

ด่วนที่สุด
ที่ มท 0804.4/ 1855

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. 10300

14 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง หรือเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน

- อ้างถึง 1. หนังสือจังหวัดน่าน ด่วนที่สุด ที่ มท 0839.4/101 ลงวันที่ 3 มกราคม 2550
2. หนังสือจังหวัดน่าน ด่วนที่สุด ที่ มท 0839.4/827 ลงวันที่ 18 มกราคม 2550

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0804.4/1371 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2550
2. สำเนาบันทึกลำดับงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 471/2549

ตามที่จังหวัดน่าน ได้มีหนังสือหรือเกี่ยวกับผู้มีอำนาจทำคำสั่งทางปกครอง และหรือเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีมีการทุจริตการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลยม ว่า การที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยมเป็นผู้ที่ต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดด้วย จึงถือว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลยมเป็นคู่กรณีเอง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยมจะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้ ดังนั้น ผู้มีอำนาจทำคำสั่งทางปกครองจึงควรเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลยมและการที่นางกัลยา พุฒนา ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี 5 และนางจันทร์เพ็ญ ทะนิตะ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 1 ได้ร่วมกันเบียดบังเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลยมเป็นของตนโดยทุจริต เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147 จึงมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ดังนั้น ต้องดำเนินคดีกับบุคคลทั้งสองในทางแพ่งและทางอาญา จังหวัดน่านจึงขอหารือว่า ความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่ อยางไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

1. ประเด็นที่จังหวัดหารือว่า การที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยมเป็นผู้ที่ต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดด้วย จึงถือได้ว่าเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทำคำสั่งทางปกครองเป็นคู่กรณีเอง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยมจึงไม่สามารถทำการพิจารณาออกคำสั่งทางปกครองได้ตามมาตรา 13 (1) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ดังนั้น ผู้มีอำนาจทำคำสั่งทางปกครองจึงควรเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลยม ประเด็นดังกล่าวเป็นกรณีเดียวกับเรื่องขอเทศบาลนครสมุทรปราการ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

/ เพื่อ...

เพื่อหรือแนวทางปฏิบัติแล้ว รายละเอียดปรากฏตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ค่วนที่สุด ที่ มท 0804.4/1371 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2550 เรื่อง การออกคำสั่งให้ชำระเงินค่าสินไหมทดแทน ตามพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ของเทศบาลนครสมุทรปราการ และหากผลการพิจารณา เป็นประการใดจักแจ้งให้จังหวัดทราบต่อไป

2. ประเด็นที่จังหวัดหรือเกี่ยวกับการที่นางกัลยา พุฒนา ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงาน การเงินและบัญชี 5 และนางจันทร์เพ็ญ ทะนิตะ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 1 ได้ร่วมกันเบียดบังเงิน ขององค์การบริหารส่วนตำบลยมเป็นของตน โดยทุจริต เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147 จึงมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ดังนั้น ต้องดำเนินคดีกับบุคคลทั้งสองในทางแพ่งและทางอาญา และเมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้บังคับบัญชาซึ่งลงนามในเช็ค รวมทั้งเจ้าหน้าที่อื่น ไม่ได้มีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการกระทำของนางกัลยา พุฒนา และนางจันทร์เพ็ญ ทะนิตะ แต่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลยมได้รับความเสียหาย การจะเรียกให้ร่วมรับผิดชอบค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินเท่าใด ต้องพิจารณาจากยอดเงินที่ไม่อาจบังคับให้นางกัลยา พุฒนา และนางจันทร์เพ็ญ ทะนิตะ ชดใช้ ซึ่งเป็น ความเสียหายที่แท้จริงที่องค์การบริหารส่วนตำบลยมได้รับ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้มี ความเห็นเรื่องเสรีที่ 471/2549 เรื่อง การออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชำระเงินค่าสินไหมทดแทน และการใช้ มาตรการบังคับเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 : กรณีกระทรวงการคลังเห็นว่า มีเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบ และจำนวนเงินที่ต้องชำระเพิ่มขึ้นหรือลดลง สรุปได้ว่า โดยที่คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ได้มีคำวินิจฉัยไว้แล้วในคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ ระหว่างศาล ที่ 14/2546, ที่ 29/2546 และที่ 30/2546 และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ก็ได้มีความเห็นไว้แล้ว ในเรื่องเสรีที่ 802/2547 เป็นที่ยุติแล้วว่า กรณีเจ้าหน้าที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐโดยทุจริต อันเป็นความผิดทางอาญานั้น ถือว่าเจ้าหน้าที่อาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย จึงเป็น “การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่” เมื่อเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ดังกล่าวก็就会有ความรับผิดตามมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ไม่ใช่รับผิดตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงต้องกำหนดจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใหม่ จะนำหลักเรื่อง ลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับไม่ได้ ตามความในมาตรา 8 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 (มาตรา 8 วรรคสี่ บัญญัติไว้ว่า ในกรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคนมิให้นำ หลักลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับ และเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตน เท่านั้น)

/ ดังนั้น ...

ดังนั้น หากปรากฏข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดหรือดังกล่าวข้างต้น การกระทำของนางกัลยา พุฒนา และนางจันทร์เพ็ญ ธานีตะ ย่อมเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ และต้องรับผิดชอบทางอาญารวมทั้งทางแพ่ง และในทางแพ่งก็ต้องรับผิดชอบทางละเมิด ตามมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ซึ่งจะนำหลักกฎหมายนี้รวมมาใช้บังคับไม่ได้ และเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น ตามนัยมาตรา 8 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ส่วนผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องที่มีได้มีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการกระทำของบุคคลดังกล่าว แต่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และเป็นเหตุให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับความเสียหาย การจะเรียกให้ร่วมรับผิดชอบค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเท่าใดย่อมเป็นไปตามมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ซึ่งจะนำหลักกฎหมายนี้รวมมาใช้บังคับไม่ได้เช่นเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธวัชชัย พิภอังกฤษ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนคดี

โทร. 0-2243-6634

โทรสาร. 0-2241-9034 - 6